حزب نزدیک به رئیس‌جمهور هم مانند اصلاح‌طلبان به توزیع قدرت در دولت اعتراض دارد

حزب حاکم معترض است

محمودرضا کریمی
روزنامه‌نگار

گزارش

نحوه تعامل اصلاح‌طلبان، کارگزاران و اعتدالی‌ها به‌عنوان بخشی از احزاب و جریان‌های سیاسی کشور با دولت حجت‌الاسلام حسن روحانی همواره با چالش‌هایی همراه بوده است. با بررسی چالش‌ها حتما نمی‌توان از یک رویکرد واحد در این خصوص نام برد چراکه اظهارنظرهای صورت‌گرفته که عموما در عالم سیاست بسیار مهم تلقی می‌شوند، فاصله رویکردی معناداری با یکدیگر دارند.

شاید بتوان نمونه بارز آن را جنگ قدرت برای به دست آوردن کرسی‌های بیشتر دولت دوازدهم دانست. از یک‌سو اصلاح‌طلبان با این عنوان که توانستند در مجلس با لیست امید بخش قابل توجهی را از کرسی‌های بهارستان به خود اختصاص دهند خواهان حضور پررنگ‌تر در کابینه دولت دوازدهم بودند. از سوی دیگر کارگزاران با نقش‌آفرینی اسحاق جهانگیری به‌عنوان معاون اول دولت به دنبال حضور پررنگ‌تر بودند، حضوری که شاید کارگزاران به دلیل نقش پررنگ جهانگیری در دولت یازدهم که از او به‌عنوان نخ تسبیح یاد می‌شد، توقع می‌کردند. اما در این بین حزب اعتدال و توسعه که از آن به‌عنوان نزدیک‌ترین حزب به رئیس‌جمهوری یاد می‌شود، یکی از موانع جدی اصلاح‌طلبان و کارگزاران برای تصاحب کرسی بیشتر بود.

پرده اول: اصلاح‌طلبان و سهم‌خواهی از دولت

جریان اصلاحات با حمایت تمام‌عیار از حجت‌الاسلام حسن روحانی در فصل رقابت انتخاباتی، دولت اصلاحات را به‌جای اعتدال تمنا می‌کند اما برخی شخصیت‌های جریان اصلاحات با آن مخالف بودند. در همین زمینه بهزاد نبوی، فعال کهنه‌کار اصلاح‌طلب، بی‌پروا لب به شکایت گشود و گفت: «برخی از دوستان مطرح می‌کنند که ما زحمت کشیده‌ایم اما پست و مقام به سایرین رسید. من از این برخوردها شرمنده می‌شوم. چنین اظهاراتی این تصور را ایجاد می‌کند که اصلاح‌طلبان با هدف گرفتن مزد، زحمت کشیده‌اند.» شاید بتوان یکی از کسانی که باعث ناراحتی بهزاد نبوی شده را حجت‌الاسلام رهامی دانست. او در اظهارنظری خواهان گرفتن مناصب بیشتر از روحانی شد. رهامی در این خصوص می‌گوید: «اصلاح‌طلبان به‌عنوان بخش عمده حامیان آقای روحانی انتظار دارند که در عزل و نصب‌های وزرا، استاندارها و... به نظرات آنها هم توجه شود، اگر از این جهت نامش را سهم‌خواهی یا تامین نظر حامیان و رای‌دهندگان بگذارند، کاملا درست است.» از سوی دیگر غفوری‌فرد، عضو حزب موتلفه اسلامی بر این باور است که «اصلاح‌طلبان پیروزی روحانی را مدیون خود می‌دانند و از همین رو به دنبال سهم‌خواهی از دولت هستند.» البته او به این نکته هم اشاره می‌کند که سهم اصلاح‌طلبان و کارگزاران با هم متفاوت است و هردوی آنها به دنبال سهم بیشتر هستند.

پرده دوم: کارگزاران و پاره شدن نخ تسبیح دولت

کارگزارانی‌ها از سهم‌خواهی اصلاح‌طلبان همواره گلایه می‌کردند تا شاید راه را برای خود کمی هموارتر کنند. در همین زمینه سردبیر هفته‌نامه ارگان حزب سازندگی در مطلبی نوشت: «آیا نمی‌توان به این نتیجه رسید که گاه یک اصولگرای متعهد به برنامه اصلاحات بهتر است یا یک اصلاح‌طلب بی‌تعهد به برنامه اصلاح‌طلب؟ اصولا معیار اصلاح‌طلبی چیست؟»

همواره کارگزاران یکی از حامیان اصلی دولت روحانی معرفی می‌شوند. اوج این همکاری تا جایی بود که اسحاق جهانگیری، عضو شورای مرکزی کارگزاران و رئیس سابق شورای مرکزی این حزب در انتخابات ۹۶ در نقش «کاندیدای پوششی» روحانی وارد صحنه شد و در مناظره‌ها به حمایت از برنامه‌های دولت پرداخت. اما غلام‌حسین کرباسچی که شاید نقش هم‌حزبی‌اش در دولت کمرنگ شده لب به اعتراض گشوده و می‌گوید: «جهانگیری هم مثل ما که کنار نشسته‌ایم و انتقاد می‌کنیم، گفت عده‌ای از مدیران آویزان دولت هستند. خب آقای جهانگیری آنها را عوض کنید، قرار نیست همان‌طور که رهبری فرمودند شما هم مثل اپوزیسیون حرف نزنید. آقای جهانگیری اگر یک مشت مدیر آویزان هستند که نمی‌توانند کار کنند جوانان بهتر از آنها می‌توانند کارها را به سرانجام برسانند.» تحلیلگران و کارشناسان بر این باورند که حضور حزب کارگزاران با آن عده در دولت دوازدهم کمرنگ‌تر شده است.

پرده سوم: اعتدال و توسعه یار غار روحانی

حال از سوی دیگر حزب اعتدال و توسعه همواره مدعی بوده که از سال ۷۸ تا به امروز سعی در ترویج افکار حجت‌الاسلام حسن روحانی داشته و بر همین مبنا باید بیشتر تاثیر و اثرگذاری را در کابینه و تصمیمات دولت داشته باشد. موضوعی که در ظاهر از سوی نوبخت و محمود واعظی همواره تکذیب شده است. در حالی که اخیرا در همایش این حزب در استان تهران مجددا از سوی اعضا و فرهنگیان استان در مقابل نوبخت تایید شد. همایش سالانه حزب اعتدال و توسعه استان تهران و کانون فرهنگیان حزب اعتدال و توسعه در حالی برگزار شد که اعضای این حزب از جایگاه خود در دولت و قدرت ابراز گلایه‌مندی کردند.

پرده چهارم: انتقاد اعضای حزب نزدیک به روحانی نسبت به نقش و جایگاه خود

در همین زمینه سیف‌لو یکی از مسئولان استانی حزب اعتدال و توسعه می‌گوید: «اگر بپذیریم که قاعده تشکیلات و حزب این است که قدرت را کسب کرده، توسعه و استمرار دهد، قدرت را دوستان ما گرفتند و در اختیار آقای روحانی و کابینه محترم قرار دادند. سال گذشته در نشستی با واعظی نقد کوچکی کردم و آن این بود که در زمان احمدی‌نژاد هرکس کوچک‌ترین تلاش را برای تحقق اهداف آن دولت انجام داده یا در ستادهای انتخاباتی بوده، مرجع بسیار بزرگی برای بسیاری از انتصابات بود؛ ولی ما چنین چیزی را نمی‌بینیم و وضع کنونی عادلانه نیست. یعنی اگر تک‌تک دوستان متناسب با توانمندی‌شان در جایگاه‌های گوناگون قرار نگیرند، این را ظلم به مردم، حزب و تشکیلات می‌دانیم.»

این فعال عضو حزب اعتدال و توسعه تاکید کرد: «جزء حزب اعتدال و توسعه بودن هنوز در بسیاری از وزارتخانه‌ها هزینه دارد و مواظبند که کسی اگر پستی می‌گیرد، عضو حزب اعتدال و توسعه نباشد.»

اما نوبخت در ادامه آب پاکی را بر دست اعضای حزبش ریخت و گفت: «امروز اینجا هستم تا مشکلات شما را بشنوم و از شما توقع دارم که من را کمک کنید. دولت در حال حاضر حزب اعتدال و توسعه نیست.»

پرده پنجم: نقش واعظی در چیدمان کابینه و انتخابات ریاست مجلس

این در حالی است که در ماه‌های اخیر تلاش‌های بسیاری از حزب اعتدال حداقل در دو زمینه تغییر ریاست هیات‌رئیسه مجلس شورای اسلامی و حضور پررنگ‌تردر کابینه دولت دیده شده و به گفته محمدرضا عارف و الیاس حضرتی، تنها بخشی از دولت که برای ریاست لاریجانی و نقش پررنگ حزب اعتدال و توسعه در دولت مهره‌چینی و نقش‌آفرینی می‌کرد، «محمود واعظی» بود. حسین مرعشی از اعضای شورای مرکزی حزب کارگزاران سازندگی شکست‌های فراکسیون امید در بهارستان را ماحصل تلاش‌های سیاسی «بخشی از دولت» دانست. بخشی از پاستور ضدفراکسیون امید در بهارستان کنش هدفمند انجام می‌دهد که منجر به شکل‌گیری جریان سوم در بهارستان شود. نوک پیکان انتقادات به سمت حزب اعتدال و توسعه نشانه گرفته‌شده است. حسین مرعشی در همین راستا از اقدامات محمود واعظی گفت: «مشخصا من این مسئولیت را متوجه آقای واعظی می‌دانم. واعظی علاقه‌مند است جریان سوم در مجلس راه بیندازد و این جریان سوم، عملا جریانی نمی‌شود جز اینکه در ائتلاف با اصولگرایان قرار می‌گیرد و امید را تضعیف می‌کند. این اشتباه سیاسی بخشی از دولت با محوریت آقای واعظی بود که بخشی از بدنه فراکسیون امید را تحت‌عنوان مستقلین جدا و هدیه کرد به اصولگرایان.»

واعظی در واکنش به اظهارات الیاس حضرتی در اینستاگرام خود پایبندی به اخلاق را به اصلاح‌طلبان توصیه کرد و نوشت: «به همه توصیه می‌کنم که در اظهارنظرهای سیاسی با هر نیتی که دارند ملاحظات اخلاقی را مورد توجه قرار دهند.»

بعد از بررسی حامیان دیروز و امروز روحانی در انتخابات تمام شواهد و قرائن بر آن است که همواره یک جنگ قدرتی بین اصلاح‌طلبان و کارگزاران و اعضای حزب اعتدال و توسعه وجود دارد که خط‌مقدم آن از چیدمان کابینه گرفته تا اتخاذ تصمیمات دولت تعریف می‌شود. هرازگاهی هر یک از حامیان با یک تک‌وپاتک سعی می‌کند تا جایگاه خود را در میان رقیبان دیگرش بهتر کند. البته همواره بحث جنگ‌وجدل بر سر قدرت از سوی این حامیان همیشه در صحنه تکذیب شده است اما اظهارات امروز اعضای حزب اعتدال و توسعه و سخنان اخیر اصلاح‌طلبان و کارگزاران می‌تواند عیار مناسبی برای سنجش میزان خدمت یا رسیدن به قدرت آنها باشد.

لزوم هوشیاری مجلس در مواجهه با لوایح مرتبط با FATF

بازی با آتش

صادق معززی‌نیا
روزنامه‌نگار

گزارش

گروه ویژه اقدام مالی، سرانجام موضع‌گیری نهایی خود پیرامون ایران و عمل به یک سال‌ونیم عمل به برنامه اقدام را در روز جمعه اعلام کرد. همان‌طور که قابل پیش‌بینی بود، ایران مجددا در لیست کشورهای بیانیه عمومی این نهاد باقی ماند و متعاقبا اقدامات مقابله‌ای علیه آن تعلیق شد. البته این تعلیق با یک لحن تحکم‌آمیز از جانب FATF توام بود. این نهاد، تسریع در اجرای ۹ مورد را از ایران خواسته بود. دو مورد از این ۹ خواسته عبارت است از: تضمین وجود یک نظام مناسب و قابل اجرا در زمینه شناخت کامل مشتری و ضمانت استقلال کامل واحد اطلاعات مالی و ملزم کردن نهادها به تحویل گزارش مبادلات مشکوک. این دو خواسته که دقیقا مرتبط با توصیه شماره‌های ۲۱ و ۲۹ است همچون مطابق با بندهای ۲۱ و ۳۱ برنامه اقدام منعقد شده میان ایران و FATF، در تیرماه سال ۱۳۹۵ است. بند ۲۱، تضمین اجرای تمامی الزامات مربوط به شناسایی کافی مشتری یا احراز هویت ذی‌نفع واقعی در تمامی مواقع ازجمله زمانی که مشتریان، اشخاص حقوقی باشند را از ایران خواستار شده است و بند ۳۱ تضمین ارائه همکاری بین‌المللی، در زمینه تبادل و به اشتراک‌گذاری اطلاعات مربوط به ذی‌نفع واقعی را از ایران می‌خواهد. این دو مورد در صورت اجرا، دارای عواقب خطرناکی است.

برنامه پیاده‌سازی نظام شناخت کامل مشتری (که منجر به شناسایی ذی‌نفع واقعی می‌شود) به‌همراه اشتراک‌گذاری اطلاعات مربوط به مشتری نهایی با بانک‌ها و نهادهای بین‌المللی، موجب تشدید مشکلات برای نهادهای تحریمی داخل کشور می‌شود. مکانیسم تشدید مشکلات نیز به این صورت است که در ابتدا تمامی اطلاعات تولیدشده از این نهادها در واحد اطلاعات مالی جمع‌آوری می‌شود. این موضوع بر مبنای بندهای (الف) و (ب) و همچنین بند (ز) ماده ۷ مکرر لایحه اصلاح قانون مبارزه با پولشویی به واحد اطلاعات مالی داده شده است. از طرف دیگر به صراحت اختیار همکاری و تبادل اطلاعات با مراکز مشابه در سایر کشورها، سازمان‌ها، مجامع منطقه‌ای، بین‌الدولی و بین‌المللی ذی‌ربط به واحد اطلاعات مالی، برمبنای بند (ط) این ماده نیز داده شده است.

بنابراین هرچه شناخت ذی‌نفع واقعی، تسهیل شده و اشتراک‌گذاری اطلاعات آنها در عرصه بین‌المللی افزایش یابد، عرصه برای فعالیت افراد و نهادهای تحریمی ایرانی تنگ‌تر شده و سایر فعالان اقتصادی احتیاط بیشتری برای همکاری با آنها، اتخاذ خواهند کرد چراکه هر نهاد داخلی که با مجموعه اعضای تحریمی همکاری کند از سوی بانک‌ها و موسسات خارجی بایکوت شده و کاملا طبیعی است که نهادهای داخلی به‌منظور کسب انتفاع از روابط خارجی، از همکاری با اعضای تحریمی امتناع کنند.

ذکر این نکته نیز ضروری است که در حال حاضر، افراد متعددی در لیست تحریمی آمریکا قرار داشته و مشمول تحریم‌های ثانویه بانکی و اقتصادی هستند. با توجه به سیاست کشور آمریکا، اعضای این لیست تحریمی در حال افزایش است. در مجموع باید گفت که باتوجه به ساختار تحریم‌های ثانویه و جریمه‌های بالا برای کسانی که این تحریم‌ها را نقض کنند جامعه اقتصادی کشور، به دو بخش «غیرتحریمی» و «تحریمی» تقسیم می‌شود و بخش غیرتحریمی برای فرار از اقدامات تحریمی آمریکا و بهره‌مندی از فضای غیرتحریمی، ارتباط خود با بخش دیگر را به‌طور فزآینده کاهش می‌دهد.

گروه ویژه اقدام مالی در بیانیه خود موارد دیگری که از برنامه اقدام باقی‌مانده است را نیز مطرح کرده و از ایران خواسته تا در فرصت باقی‌مانده آنها را اجرایی کند. علاوه‌بر موارد مهم اشاره شده که آثار زیان‌بار مشخصی در صحنه اقتصادی کشور دارد، موضوع تصویب سه لایحه مرتبط که از سوی دولت به مجلس شورای اسلامی ارائه شده، نیز مطرح شده است. دولت در ماه‌های گذشته چهار لایحه پیوستن به کنوانسیون پالرمو، پیوستن به کنوانسیون مبارزه با تامین مالی تروریسم (TF)، اصلاح قانون مبارزه با پولشویی و اصلاح قانون مبارزه با تامین مالی تروریسم، را به مجلس ارائه کرده که مجلس نیز تاکنون لایحه پیوستن به کنوانسیون پالرمو را تصویب کرده که هم‌اکنون در انتظار نظر شورای نگهبان است. سه لایحه دیگر هنوز در دست بررسی است. این لوایح به‌منظور ایجاد زیرساخت‌های حقوقی داخلی برای همسان شدن با کنوانسیون‌های بین‌المللی تنظیم شده است. خطر اصلی در این زمینه یکسان شدن ادبیات حقوقی داخل با خارج از کشور است که خود را در تعیین مصادیق نشان خواهد داد. همچنین این کنوانسیون‌ها کشور را وادار به همکاری‌های دوجانبه قضایی در موضوعات موردنظر می‌کند. بر همین اساس است که گروه ویژه اقدام مالی به‌صراحت از ایران خواسته است تا استثنا بیان شده را در قانون مبارزه با تامین مالی تروریسم مبنی بر اینکه ایران گروه‌های جهادی و مبارز با اشغالگری را گروه تروریستی نمی‌داند، (تبصره ۲ ماده یک قانون فعلی) حذف کند که متاسفانه این درخواست در لایحه اصلاح قانون که از سوی دولت به مجلس ارائه شده انجام شده است.

گروه ویژه اقدام مالی به صورت نرم توپ را در زمین مجلس شورای اسلامی ایران انداخته و بیانیه وزارت امور اقتصادی نیز نشان می‌دهد که گام بعدی افزایش فشار به مجلس شورای اسلامی برای تعجیل در تصویب لوایح مذکور است. نمایندگان محترم مجلس باید توجه داشته باشند که مسیر همکاری با FATF بدون نتیجه برای ملت ایران خواهد بود و نباید تحت فشار، لوایحی را تصویب کنند که به امنیت و منافع ملی خدشه وارد می‌کند.

اصل مطلب

روحانی به وظیفه اصلی خود عمل می‌کند؟

عزت‌ا... ضرغامی در کانال تلگرامی‌اش با عنوان «به لیلا حاتمی خرده نگیرید!» نوشته وقتی رئیس‌جمهور محترم در مقابل دیدگان حیرت‌زده میهمانان خارجی با تمسخر برخی اندیشمندان اسلامی، آن هم با مثال‌های سطحی و غیرمرتبط نسبت به یک دیدگاه خاص نظری، استفاده سوءسیاسی می‌کند، از خانم لیلا حاتمی چه انتظاری هست؟

ضرغامی در ادامه تصریح کرده فرق ایشان (روحانی) با خانم لیلا حاتمی این است که سخنان او، برخلاف رئیس‌جمهور، جدی گرفته نمی‌شود و متقابلا وظیفه اصلی‌اش که بازیگری است را خوب بلد است. حتی اگر نتواند کلمه protesters را به درستی تلفظ کند! وی در نهایت پرسیده: «آیا رئیس‌جمهور وظیفه اصلی خود که حل مشکلات معیشتی و رفاهی مردم است را به خوبی می‌شناسد و به آن عمل می‌کند؟!»

تاراج اموال مردم توسط دو تابعیتی‌ها

جمعی از سرمایه‌گذاران در برخی مجتمع‌های گردشگری در نامه‌ای که توسط دانا منتشر شده، مطرح کرده‌اند: «دو برادر به نام‌های «ابوالقاسم. پ» و «منوچهر. پ» تحت عنوان سرمایه‌گذاری اقدام به احداث مجتمع‌های گردشگری کرده و پس از دریافت مبالغ هنگفتی تحت عنوان سرمایه‌گذاری از مردم و صدور چک‌های بلامحل از کشور خارج شده‌اند. پس از روند رسیدگی طولانی به پرونده نامبردگان در دستگاه قضا، حال که نوبت اجرای حکم فرا رسیده عملا به دلیل فرار متهمان به کشور آمریکا اجرای حکم تاکنون میسر نشده است.» در پایان این نامه آمده است: «از مسئولان قضایی و نظارتی انتظار می‌رود برای جلوگیری از تضییع حق مردم و همچنین جلوگیری از ادامه فعالیت‌هایی از این دست با اقدامی قاطع موجبات افزایش اعتماد عمومی به دستگاه‌های حاکمیتی را فراهم کنند.»

تقلید محمود از مسعود

محمدعلی رامین از نزدیکان احمدی‌نژاد در دولت دهم در اظهارنظری سبک نگارش نامه‌های او را تقلیدی از بیانیه‌های مسعود رجوی خطاب به امام خمینی (ره) علیه شهید بهشتی دانسته. آن‌طور که معاون مطبوعاتی و اطلاع‌رسانی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در دولت دهم می‌گوید احمدی‌نژاد به دنبال انتقام از نظام به هرقیمتی است و خودش را مهیای طرد کامل از نظام کرده تا نقش یک اپوزیسیون تمام‌عیار را به عهده بگیرد. رامین که معتقد است احمدی‌نژاد به وعده فروپاشی نظام اسلامی و حمایت شیطان دل خوش کرده خاطرنشان می‌کند رئیس‌جمهور سابق یکجا راه را به خطا رفته و اشتباه وحشتناک او این است که اگر نظم نظام را متزلزل و موجبات تحریک احساسات مردم را برای ارضای زیاده‌خواهان جهانی فراهم کند او را به‌عنوان آلترناتیو نظام خواهند پذیرفت.

وزرا کار یکدیگر را مختل می‌کنند!

سهیلا جلودارزاده، نماینده مردم تهران در مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگوی اخیرش با روزنامه «آفتاب یزد» با تاکید بر اینکه متاسفانه دولت از مجلس روزبه روز فاصله می‌گیرد، گفته اجازه دهید در این مساله یک نکته دیگر هم اضافه کنم و آن رقابت بین برخی از وزراست؛ اینکه برخی از آنها با تحریک مجلس و تطمیع بعضی افراد، کارهای یک وزارتخانه دیگر را مختل می‌کنند. به عبارتی عامل بعضی از فاصله‌های بین دولت و مجلس خود آنها هستند!

این عضو فراکسیون امید، تصریح کرده که بعضا احساس می‌شود که انگیزه قوی برای انجام کارها از سوی دولت وجود ندارد. وی همچنین تاکید کرده بعضا فکر می‌کنم مدیرانی که هم خسته و پیر شده‌اند و تعدادی هم آن اعتماد به‌نفس لازم را برای حل مشکلات، یا ندارند یا ما فکر می‌کنیم ندارند، باید کنار بروند.

جریان اصلاحات گرفتار عملکرد دولت شده

عبدا... رمضان‌زاده، سخنگوی دولت اصلاحات، به «اعتماد» گفت: «به نظر من مشکلات خیلی پیچیده نیست بلکه ناتوانی در هماهنگ‌سازی اعضای دولت است که مشکلات را این گونه بزرگ می‌کند.»

این فعال سیاسی اصلاح‌طلب معتقد است اینکه مسئولان اجرایی در مقام منتقد وضعیت موجود سخن می‌گویند به این دلیل است که می‌خواهند ناکارآمدی خودشان را این گونه پوشش دهند و تاکید کرده دولت گوش شنوایی ندارد. سخنگوی دولت اصلاحات همچنین با تاکید بر اینکه «جریان اصلاحات گرفتار عملکرد دولت شده است»، تصریح کرده عدم تحقق شعارها باعث شده که امروز مردم از جنبش اصلاحی و اعتدالی روی برگردانند. مردم می‌گویند شما نه‌تنها به وعده‌های خود عمل نمی‌کنید بلکه حتی حاضر به پاسخگویی در مورد آن هم نیستید.